

17. mars 2023

Mattilsynet
Postboks 383
2381 Brumundal

Referanseperson: Julie Sørli Paus-Knudsen

Hørings svar til bestilling til VKM om vurdering av plante helse risiko knyttet til planteskadegjørere i jord eller andre vekstmedier ved import av planter for planting i Norge

Sabima takker for muligheten til å komme med innspill til bestillingen til VKM vedrørende tiltak 20 i tiltaksplan for bekjempelse av skadelige fremmede organismer (2019-2024).

Sabima er positive til at tiltak 20 blir fulgt opp med en bestilling til VKM, men har noen kommentarer til avgrensingen.

Tiltak 20 i tiltaksplan for bekjempelse av skadelige fremmede organismer består av to deler: a) *Bestille en utredning fra Vitenskapskomitéen for mat og miljø (VKM) av hvilke vekstmedier for planter som medfører størst risiko for innførsel av fremmede skadelige organismer til Norge, samt hvor effektive ulike tiltak for å forhindre slik innførsel er, og b) Gjennomføre en kost-nytte analyse i tråd med utredningsinstruksen av aktuelle (dvs. effektive) nye tiltak som fremkommer under en del av tiltaket.*

Endring av begreper

Sabima forstår avgrensingen, men mener avgrensingen går for langt i å omskrive ordlyden i tiltaket.

I tiltaksplanen bruker man begrepet «fremmede skadelige organismer», som er en direkte oversettelse av begrepet som brukes i Aichi-mål 9: *invasive alien species*.

Fremmede skadelige organismer er videre definert i tiltaksplanen som: *Fremmed organisme (art) hvis introduksjon og/eller spredning kan true stedegent biologisk mangfold og/eller domestiserte dyr og planters helse.*

I bestillingen til VKM er med et tillegg til sykdom og skade på dyr og planter endret til "planteskade" og følger definisjonen fra tiltaksplanen betyr det at oppdragsgivere har fått fremmede arter som kan true stedegent biologisk mangfold og/eller domestiserte dyr". Planteskadegjørere er definert i forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere (inkludert bl.a. planter, bakterier, sopper og nærstående organismer, nematoder, insekter, midd og andre dyr) eller virus, viroid og annen patogen agens, som kan forårsake skade på planter og plantedeler eller deres vekst og utvikling. Denne definisjonen samsvarer med definisjonen gitt i den aktuelle bestillingen.

Vi vil påpeke at 'planter' som kan påføres skade også må inkludere stedegen flora, og skade på deres vekstvilkår. Slik vi leser dette vil i så fall «planteskadegjørere» inkludere arter på norsk fremmedartsliste som a) forårskader skade på stedegne planter (som insekter) og b) fremmede planter som kan konkurrere med stedegen flora. Sabima mener bestemt at oppdragsgivere må inkludere *hele* begrepet "fremmede skadelige organismer" og resten av tiltaket som kommer ved en senere anledning.

Tidsperspektiv

Tiltaksplanen ble lagt frem av Regjeringen i august 2020, og ifølge planen skulle tiltak 20a vært gjennomført innen januar 2021. Sabima mener at et tiltak som allerede er forsinket med over to år må oppfylles *helheltlig*, og ikke delvis og begrenset.

Vennlig hilsen

Christian Steel
Generalsekretær